

București, 9 septembrie 2007

CONSPIRAȚIE ÎMPOTRIVA EDUCAȚIEI

Toate datele și evenimentele ultimilor ani conduc la concluzia că educația românească este pervertită de interesele de îmbogățire a unor “moguli”, aflați în spatele deciziilor și legilor care reglementează sistemul educațional românesc.

1. **Primul obiectiv:** să nu se afle calitatea precară a educației, la toate nivelurile și ciclurile de învățământ, pentru a nu periclita salariile celor aproximativ 11.000 de funcționari din minister și structurile subordonate, pentru existența cărora statul cheltuiește circa 200 milioane de euro anual. Există, totuși, cel puțin 3 evaluări care pun diagnostice clare învățământului românesc :
  - **Raportul Miclea :** învățământul românesc este **ineficient, nerelevant, inechitabil și de slabă calitate.**
  - **Evaluarea EDU CER :** învățământul românesc este **incrementat în paradigma comunistă a ultimilor 30-40 de ani.**
  - **Aprecierea SAR:** învățământul românesc este **fabrică autohtonă de mediocritate.**

Pentru realizarea acestui obiectiv sunt relevante cel puțin 3 acțiuni :

- a. **Blocarea evaluării externe a calității educației.** Așa cum cere directiva Uniunii Europene această evaluare trebuie realizată de către agenții independente, de terță parte. Deși Legea 87/2006 prevede același lucru, evaluarea calității educației se face în continuare la furnizor, adică de către minister și structuri sau agenții subordonate acestuia.
  - b. **S-au desființat testele naționale,** care, mai ales în ultimii ani, dădeau o măsură mai exactă a calității educației în gimnaziu și au fost înlocuite cu tezele unice, care nu mai arată nimic.
  - c. **Bacalaureatul,** prin modul de organizare, conduce la procente de promovare de peste 90%, după cele două sesiuni, în timp ce în Franța procentele de promovare nu trec de 60-70%. Între județe se înregistrează diferențe la procentele de promovare de 30-40 puncte, diferențe ce sfidează legea statisticii.
  - d. **Nu se realizează** studii credibile, de terță parte, având ca temă adecvarea învățământului la piața muncii.
2. **Al doilea obiectiv :** drum întins, pentru toți elevii, spre studiile superioare, pentru care plătesc taxe din greu, dar din care, foarte mulți se aleg cu....nimic, dacă nu punem la socoteală hârtia fără valoare, numită diplomă.

Acțiuni relevante :

- a. **Eliminarea,** acum 3 ani, a restricției prin care elevii care nu promovaseră testele naționale, mergeau la SAM (școala de arte și meserii) și nu puteau să obțină bacalaureatul pentru a merge apoi la universitate

- b. **Desființarea testelor naționale**, a caror nepromovare îi plasa pe elevi pe ruta progresivă, (profesională), de unde aceștia intrau, de regulă, în piața muncii.
- c. **Desființarea**, în proiectul legii învățământului preuniversitar a școlii profesionale, care deasemenea ar fi fost o invitație pentru elevi de a intra în piața muncii, fără a mai « cotiza » la universitățile de stat, sau private.
- d. **Președinții de comisii** de la examenele de Bacalaureat sunt universitari, al căror interes este ca elevii, dacă se poate totuși, să promoveze examenul de bacalaureat, pentru a plăti apoi taxe la universități.

Profitând de naivitatea și aspirația spre studii superioare a mai tuturor elevilor, autoritatea de reglementare a netezit drumul spre universități pentru toți elevii, indiferent de performanțele lor, ignorând faptul că piața muncii are în primul rând nevoie de muncitori, de lucrători specializați în construcții, servicii, turism, etc.

3. **Al treilea obiectiv : ascunderea modului în care au fost cheltuiți** circa 2 miliarde de dolari pentru educație, din împrumuturi externe.

Până în prezent nici un ministru al educației nu și-a propus o analiză a investițiilor în educație făcute din fonduri externe în ultimii 15 ani.

Ministrul Miclea a înțeles multe lucruri și a dezertat după 9 luni, ministrul Hardau a înțeles prea târziu și n-a avut puterea să facă lumina, iar ministrul Adomnitei nu înțelege nimic, venind din afara sistemului.

Este adevărat că banii alocați de la buget au fost puțini. Dar să nu uităm că în ultimii 15 ani, sistemul de educație din România a beneficiat de o asistență financiară externă (Banca Mondială, BEI, PHARE, BED, BDCE) de circa 2 miliarde dolari. Sistemul a reușit să « absoarbă » aceste fonduri fără a lăsa mai nimic în urmă, astfel încât acum nici măcar DNA-ul nu mai poate, în lipsa unor auditori specializați, să facă lumina în această junglă. Instituțiile statului, (ex. Curtea de Conturi), au verificat numai partea de cheltuieli corespunzătoare cotei de co-finanțare din fonduri publice, adică în limita a 30%. Restul, adică 70% reprezentând circa 1,4 miliarde dolari au fost cheltuieli de achiziții, servicii, bunuri și lucrări care au fost în sarcina exclusivă a unităților de management. Aparent aceste cheltuieli au fost supraveheate de finanțatorii de mai sus. Numai că aceste instituții financiare străine, atata timp cât statul român nu a fost interesat de auditul acestor cheltuieli, fiind credite externe – deci bani returnabili din buget – n-au avut capacitatea instituțională de a se substitui statului român.

România și educația în mod special, nu aplică recomandarea din 1992 a Comisiei Europene și a OECD privind “Gestion du Cycle de Proiect” (GCP) lansând practic investiții din bani publici fără a face atât evaluarea înainte cât și post finanțare, acceptând prin aceasta furtul și deturnarea fondurilor publice.

Sistemul de educație din România a primit finanțări externe pentru următoarele activități :

1. Reabilitarea școlilor – proiect demarat de Banca Mondială în anul 1996 cu mai multe etape. Proiectul continuă și în prezent pe componenta de rural la care s-au mai adăugat : finanțări de la Banca Europeană de Investiții (din anul 2002), BERD, PHARE și mai recent circa 1 miliard euro de la buget.

2. Reforma învățământului preuniversitar care a avut componentele : reforma curriculară, manualele alternative, formarea profesorilor, materiale de suport didactic, infrastructura de IT și servicii (rețeaua Roedunet, activități administrative școlare, centre zonale de evaluare). Bani au provenit de la un împrumut al Bancii Mondiale. Cel mai elocvent exemplu de modul în care MEdCT-ul, ca principal beneficiar, s-a îngrijit de acest program este faptul că aplicația IT de management a sistemului pre-universitar, EMIS, platite cu zeci de milioane dolari nici măcar nu exista. La fel ca și aplicația IT de hartă școlară – cu un pret de contractare de 100.000 dolari.
3. Reforma învățământului rural – proiect în derulare cu Banca Mondială și BEI care include și componenta de învățământ timpuriu – grădinițe – în valoare de 14 milioane euro.
4. Reforma învățământului universitar și de cercetare cu obiective : infrastructura de cercetare (68 milioane dolari), reforma curriculară, servicii și infrastructura suport de IT (sistem de management integrat IT – SICOB – valoare finanțată din fonduri PHARE).
5. Programul TVET finanțat din fonduri PHARE (pe perioada 1998 – ianuarie 2007) al cărui obiectiv a fost dotarea școlilor de arte și meserii cu toată infrastructura necesară și pregătirea corespunzătoare a profesorilor (inclusiv componenta de manuale specifice). Deși finanțarea s-a ridicat la peste 300 milioane euro, realitatea din teren poate fi văzută de oricine.

Concluziile recente ale raportului Miclea, care cuantifică starea lamentabilă a sistemului de educație din România, dovedesc faptul că nu banii sunt problema ci « **managementul optimizat al fraudării fondurilor** ». O simplă inspecție pe teren arată starea de fapt a școlii românești : școli darăpanate după ce s-au investit bani cât pentru unele noi, aplicații de management IT și infrastructura care lipsesc, materiale didactice suport care au zăcut prin depozite, după care au fost casate (timp în care școlile duceau lipsa de acestea), curricula școlară care nu este compatibilă cu nici o țară din UE și care pune accent pe reproducere.

Viitoarele fonduri, alocate de Guvern și Uniunea Europeană, vor fi la fel de bine « gospodărite » ?

Fără a ne substitui instituțiilor specializate ale statului (și fără a ne constitui în acuzaatori), prezentăm doar o listă de nume cu persoanele care timp de 17 ani au condus sau conduc unitățile de management sau unități executive și care au avut responsabilitatea cheltuirii fondurilor :

1. Ana Maria Sandi – funcționar al Bancii Mondiale – responsabilă pentru programul de educație în perioada 1996 – 2007 ;
2. Eugen Palade – șeful unității de management al programului de reformă a sistemului preuniversitar (1996 – 2002), actualmente la Educația 2000+, responsabil cu cooperarea internațională.
3. Nicolae Postavaru – șeful unității de management al programului de reabilitare școlii.
4. Valentin Muresan – coordonator componenta a grantului RO 4096, finanțat de Banca Mondială ;
5. Sorin Zaharia – raportor final la programul RO 4096, actualmente directorul agenției APART finanțată de Ministerul Educației
6. Ioan Dumitrache – președinte CNCSIS și coordonator al programului de reformă a sistemului de cercetare universitară.
7. Adrian Curaj – directorul agenției executive UEFICSU, unitate responsabilă cu managementul fondurilor de cercetare universitară, recent numit de Calin Popescu Tariceanu, consilier de stat cu atribuții în domeniul cercetării științifice.
8. Madlen Serban – directorul unității executive PHARE TVET – responsabilă cu dotarea și pregătirea școlilor de arte și meserii.
9. Tiberiu Velter – șeful unității de management pentru reforma învățământului rural și timpuriu. Program finanțat de Banca Mondială.

10. Cezar Barzea – directorul Institutului de Științe al Educației – principalul expert consultant în reforma instituțională a sistemului de educație. Se afla într-un puternic conflict de interes fiind atât evaluator printr-o fundație privată cât și proiectant de sistem educațional finanțat de PHARE și Banca Mondială
11. Lazar Vlasceanu – CEPES și UNESCO – principalul expert consultant pentru reforma sistemului universitar și de cercetare din România. Se afla într-un conflict de interese fiind și evaluator.
12. Serban Iosifescu – fost expert consultant al proiectului de reforma învățământ preuniversitar finanțat de Banca Mondială – componenta de management școlar. Actualmente șeful agenției de evaluare a calității educației, ARACIP.

Suspiciunea publică este justificată de faptul că nu se respectă prevederile art. 5 din Legea 544/2001, care obligă toate instituțiile consumatoare de bani de la buget să facă publice pe site-urile proprii, execuțiile bugetare, rapoarte de activitate, descărcările de gestiune.

În concluzie, credem că datele de mai sus justifică o evaluare externă făcută de auditori profesioniști și comandată de Guvernul României asupra eficienței investițiilor în infrastructură și resurse umane susținute din credite externe în perioada 1996 - 2007.

Elaborarea pachetului de legi privind educația, pentru care vor trebui prevăzute și fondurile de finanțare, fără o analiză serioasă în conformitate cu procedurile recomandate de Comisia Europeană și OECD (vezi GCP), asupra eficienței și impactului împrumuturilor externe anterioare, va lăsa educația pradă nevinovată în fața acelor care și-au rafinat procedurile de fraudare în ultimii 17 ani și care s-au specializat în a lăsa în urmă tone de hârtii iar pe teren școli care stau să cadă pe elevi.

COMITETUL DIRECTOR EDU CER

